

Τα Γρεβενά τιμούν τον στυλοβάτη του Μακεδονικού Ελληνισμού, Μητροπολίτη Αιμιλιανό Λαζαρίδη

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Γρεβενών



Ένα από τους στυλοβάτες του Μακεδονικού Ελληνισμού, τον Εθνοϊερομάρτυρα Μητροπολίτη Γρεβενών [Αιμιλιανού Λαζαρίδη](#), τιμά η τοπική [Εκκλησία των Γρεβενών](#).

Αφορμή των λατρευτικών και επετειακών εκδηλώσεων είναι η συμπλήρωση 111

ετών από το μαρτύριο του **Μητροπολίτη Αιμιλιανού**. Την 1η Οκτωβρίου 1911, ημέρα Σάββατο, κατά τη μετάβασή του στην εκκλησία του χωριού Γκριντάδες όπου θα λειτουργούσε, δολοφονήθηκε μαζί με το διάκονο και τον συνοδό-αγωγιάτη του: “έπεσεν εις ενέδραν τουρκικού αποσπάσματος, οπότε οι δολοφόνοι του Νεοτουρκικού Κομιτάτου κυριολεκτικά τους κατεσπάραξαν”. Έτσι πότισε με το αίμα του το δέντρο της ελευθερίας στον αγώνα για την απελευθέρωση και την Ελληνικότητα της Μακεδονίας.

Αναλυτικά το πρόγραμμα:

Σάββατο 24 Σεπτεμβρίου 2022

8 π.μ.: Όρθρος και Θεία Λειτουργία στο Ιερό Παρεκκλήσιο του Αγίου Αιμιλιανού στον τόπο μαρτυρίου του Εθνοιερομάρτυρος.

10.30 π.μ.: Τρισάγιο στον τόπο μαρτυρίου του Εθνοιερομάρτυρος.

Σάββατο 1 Οκτωβρίου 2022

7.30 – 10.30 π.μ.: Όρθρος και Αρχιερατική Θεία Λειτουργία στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στα Γρεβενά.

10.30: Τέλεση μνημοσύνου στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό.

11.00: Στον ανδριάντα του Εθνοιερομάρτυρος Αιμιλιανού, στον αύλειο χώρο του Επισκοπείου, θα ψαλεί τρισάγιο.

Από το Ικόνιο στη Μητρόπολη Γρεβενών

Ο Αιμιλιανός Λαζαρίδης γεννήθηκε το 1877 στα Πέρματα, κωμόπολη Ελλήνων τουρκόφωνων ορθοδόξων (Καραμανλήδων), στην επαρχία Ικονίου της Μικράς Ασίας.

Σπούδασε στην [Θεολογική Σχολή της Χάλκης](#) και μετά την αποφοίτησή του υπηρέτησε ως εφημέριος στην Ι. Μητρόπολη Κυζίκου και αργότερα ως πρωτοσύγκελος στην Ιερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης, όπου προσέφερε σημαντικές υπηρεσίες στον Μακεδονικό Αγώνα, συνεργαζόμενος με τον Πρόξενο Λάμπρο Κορομηλά και τον Μακεδονομάχο Αθανάσιο Σουλιώτη. Στη συνέχεια κλήθηκε από το Οικουμενικό Πατριαρχείο στην Κωνσταντινούπολη και τοποθετήθηκε ως εφημέριος και ιεροκύρηκας στον ιερό ναό της Αγίας Τριάδας στο Πέραν, στη συνοικία Σταυροδρομίου, όπου διακρίθηκε για την καλοσύνη και την ευσέβειά του.

Ακολούθως χειροτονήθηκε βοηθός επίσκοπος του Μητροπολίτη Πελαγονίας

Ιωακείμ Φοροπούλου (με έδρα το Μοναστήρι της Άνω Μακεδονίας), υπό τον τίτλο του επισκόπου Πέτρας. Τον Μάρτιο του 1910 εξελέγη Μητροπολίτης Γρεβενών.



Η δράση του στα Γρεβενά

Ο Μητροπολίτης Γρεβενών Αιμιλιανός αποτέλεσε στυλοβάτη του Μακεδονικού Ελληνισμού προασπίζοντας την ταυτότητα των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής των Γρεβενών. Ενίσχυε ουσιαστικά την προσπάθεια υποστήριξης και διαφύλαξης των Ελλήνων Ορθοδόξων που απαιτούνταν μετά την τυπική λήξη του Μακεδονικού Αγώνα. Στην προσπάθειά του να στηρίξει το ποίμνιό του πραγματοποιούσε περιοδείες σε όλα τα χωριά της Επαρχίας, κηρύττοντας το Ευαγγέλιο και ενθαρρύνοντας τους χριστιανούς. Φρόντισε για την ίδρυση και τη συντήρηση ελληνικών σχολείων και ορθόδοξων ναών. Για τον λόγο αυτό τέθηκε στο στόχαστρο των Νεότουρκων. Την 1η Οκτωβρίου 1911, ημέρα Σάββατο, κατά τη μετάβασή του στην εκκλησία του χωριού Γκριντάδες όπου θα λειτουργούσε, δολοφονήθηκε μαζί με το διάκονο και τον συνοδό-αγωγιάτη του: “έπεσεν εις ενέδραν τουρκικού αποσπάσματος, οπότε οι δολοφόνοι του Νεοτουρκικού Κομιτάτου κυριολεκτικά τους κατεσπάραξαν”. Καθώς η δολοφονία έγινε σε δάσος και εν κρυπτώ, ο Αιμιλιανός και η συνοδεία του θεωρούνταν ως «εξαφανισμένοι» από τους κατοίκους. Αγωνία για την τύχη του μητροπολίτη Αιμιλιανού, στις 3 Οκτωβρίου του 1911, εξέφρασε δημοσίως η δημογεροντία Γρεβενών, και μια μέρα

αργότερα ανακοινώνει ότι ανακάλυψε προσωπικά του αντικείμενα. Μετά από έρευνες των κατοίκων βρέθηκε το σώμα του Αιμιλιανού σε γειτονικό δάσος στις 6 Οκτωβρίου 1911 μαζί με αυτά των δυο συνοδοιπόρων του. Κηδεύτηκε την Κυριακή 8 Οκτωβρίου 1911 στα Γρεβενά. Ο ποιητής Γεώργιος Σουρής αποτυπώνει το πνέυμα της εποχής αφιερώνοντας ποίημά του στον μαρτυρικό ιεράρχη. Επιστολές και συλλυπητήρια τηλεγραφήματα μέσα από τα αρχεία του **Οικουμενικού Πατριαρχείου**, αποκαλύπτουν τη θλίψη του λαού και του κλήρου της εποχής για τον μαρτυρικό θάνατο του μητροπολίτη Αιμιλιανού. Οι επιστολές αυτές δόθηκαν για πρώτη φορά στη δημοσιότητα και αναγνώσθηκαν από τον **Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο** κατά την επίσκεψή του στα Γρεβενά το 2011.



Τιμή της μνήμης του

Οι κάτοικοι των Γρεβενών τον τιμούν ως **ιεροεθνομάρτυρα**. Το χωριό Γκριντάδες μετονομάστηκε σε Αιμιλιανός και το Σχίνοβο σε Δεσπότης καθώς στο δάσος μεταξύ αυτών μαρτύρησε. Στο ακριβές σημείο όπου δολοφονήθηκε κατασκευάστηκε ναός και κενοτάφιο, όπου τελείται θεία Λειτουργία και Τρισάγιο το πρώτο Σάββατο του Οκτωβρίου κάθε έτους.

Προς τιμήν του, οδοί που φέρουν το όνομά του, βρίσκονται στη Νέα Σμύρνη, τη Νέα Ιωνία, τη Θεσσαλονίκη, τη Σταυρούπολη, το Πανόραμα, την Κομοτηνή, την Κοζάνη, την Καστοριά και την Καλαμαριά.

Προτομές του υπάρχουν στα Γρεβενά, στην κεντρική πλατεία Αιμιλιανού, καθώς και στη Θεσσαλονίκη, στην οδό Αριστοτέλους. Ο ανδριάντας του αναγέρθηκε στο **Επισκοπείο Γρεβενών**.



Τα στοιχεία για την προσωπικότητα και τη δράση του Μητροπολίτη Αιμιλιανού προέρχονται από την [Ιερά Μητρόπολη Γρεβενών](#)